

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ду "НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ Л. Т. МАЛОЇ НАМН"

ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ:
МЕДИКАМЕНТОЗНА ТА НЕМЕДИКАМЕНТОЗНА
ПРОФІЛАКТИКА НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ:
ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ**

присвячена пам'яті академіка Л. Т. Малої

20 квітня 2017 року

Харків
2017

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ Л. Т. МАЛОЇ НАМН"
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНІ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ:
МЕДИКАМЕНТОЗНА ТА НЕМЕДИКАМЕНТОЗНА
ПРОФІЛАКТИКА НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ:
ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ**

присвячена пам'яті академіка Л. Т. Малої

20 квітня 2017 року

Харків
2017

УДК 616.1/4-084

Щ 33

Відповідальний редактор
Г. Д. Фадєєнко

Редакційна колегія:

Гальчинська В. Ю., Гріденев О. Є., Денисенко В. П., Коваль С. М., Ісаєва Г. С.,
Колеснікова О. В., Копиця М. П., Крахмалова О. О., Несен А. О., Рудик Ю. С.,
Серік С. А., Топчій І. І.

Відповідальний секретар: Грідасова Л. М.

Щ 33 “Щорічні терапевтичні читання: медикаментозна та не медикаментозна профілактика неінфекційних захворювань: погляд у майбутнє”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам’яті академіка Л. Т. Малої, 20 квітня 2017 р. /за ред. Г.Д. Фадєєнко та ін. – Х., 2017. – 354 с.

У збірник включено тези доповідей, в яких розглянуто організаційні та медико-соціальні проблеми профілактики неінфекційних захворювань (НІЗ) працюючого населення; епідеміологію та ранню діагностику НІЗ; практичні аспекти медикаментозної та немедикаментозної профілактики НІЗ; нові технології в профілактичній медицині; багатофакторний підхід до профілактики НІЗ; питання стану здоров’я населення; основи доказової профілактики в охороні здоров’я.

Матеріали конференції призначені для спеціалістів різних медичних спеціальностей, що займаються проблемами теоретичної та практичної медицини, а також студентам медичних закладів.

МОЖЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ЛІПІДНОГО СПЕКТРУ КРОВІ ЗА ДОПОМОГОЮ ФІТОЗБОРІВ

Трохимович А. А., Блецкан М. М.

ДВНЗ "Ужгородський національний університет", Україна

Вступ. Виникнення та перебіг серцево-судинних захворювань тісно пов'язані з наявністю чинників ризику, основними серед яких є порушеній ліпідний обмін, підвищений артеріальний тиск, надлишкова маса тіла тощо. До ліпідознижуючих препаратів відносять статини, фібратори, секвестранти жовчних кислот, нікотинову кислоту, менше робіт присвячено методикам корекції порушень ліпідного обміну за допомогою фітотерапевтичних засобів.

Метою дослідження було покращення ефективності лікування пацієнтів з порушенням ліпідного обміну за допомогою лікарських рослин.

Матеріали та методи. Було проведено аналіз спектру терапевтичної дії наступних різновидів рослинної сировини: квітки ромашки лікарської (*Chamomilla recutita*), коріння кульбаби лікарської (*Taraxacum officinale*), листя підбілу звичайного (*Tussilago farfara*), трава звіробою звичайного (*Hypericum perforatum*), квітки та плоди глоду колючого (*Crataegus oxyacantha*).

Результати дослідження та їх обговорення. Гіполіпідемічний ефект лікарських рослин даного фітозбору обумовлений впливом на наступні ланки ліпідного обміну:

1. За рахунок гальмування всмоктування холестерину. Обумовлено вмістом у них в-ситостерину – конкурентного антагоністу холестерину (ромашка, корені кульбаби, листя підбілу).

2. За рахунок гальмування синтезу холестерину, тригліцеридів та підвищення їх утилізації. Ефект здійснюється за рахунок наявності в рослинах глікозидів, флавоноїдів, стероїдних та тритерпенових сапонінів, фенольних сполук тощо (квітки та плоди глоду колючого, звіробій).

Компоненти лікарських рослин виявляють різносторонній ефект на найважливіші системи організму та на їх функції. Переважний вплив складників наведеного фітозбору направлений на серцево-судинну систему. Так, глід вододіє позитивною інотропною дією та одночас зменшує його збудливість. Поряд з кардіотонічною дією, глід покращує кровопостачання нирок. Галенові форми глоду зменшують порушення серцевого ритму шляхом подовження ефективного періоду серцевого циклу, тобто за своїми властивостями вони відповідають антиаритмічним препаратам III класу.

Висновки. Таким чином, запропонований фітозбір рекомендується для корекції ліпідного спектру крові у пацієнтів з дісліпідемією у складі комплексної терапії з метою оптимізації базисних схем лікування.

ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ РИЗИКУ ПРОГРЕСУВАННЯ ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ В ПОЄДНАННІ З ДІАБЕТИЧНОЮ НЕФРОПАТІЄЮ	
Топчій І. І., Щербань Т. Д., Гальчинська В. Ю., Семенових П. С., Єфімова Н. В.	291
КОНЦЕНТРАЦІЯ ФАКТОРУ РОСТУ ФІБРОЛАСТІВ 23 В КРОВІ ХВОРИХ НА ДІАБЕТИЧНУ НЕФРОПАТІЮ	
Топчій І. І., Якименко Ю. С., Гальчинська В. Ю., Семенових П. С.....	292
ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ ТРОМБОЦІТОПЕНІЇ ТА ВИБІРКОВОЇ СУПРЕСІЇ МЕГАКАРІОЦІТІВ	
Торяник І. І.....	293
ЗАСТОСУВАННЯ МОРФОЛОГІЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ АНОМАЛІЙ ГРАНУЛОЦІТІВ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ	
Торяник І. І.....	294
ЛІПІДНИЙ ДИСТРЕС-СИНДРОМ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ ТЕРАПЕВТА	
Трефаненко І. В., Гречко С. І., Рева Т. Б.	295
МОЖЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ЛІПІДНОГО СПЕКТРУ КРОВІ ЗА ДОПОМОГОЮ ФІТОЗБОРІВ	
Трохимович А. А., Блецкан М. М.	296
DIABETES MELLITUS AND MANGANESE, MOLYBDENUM	
Turyanitsa Y. E., Rusnak I. T., Samoylenko S. V., Kulachev Y. V.	297
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ З ПОКАЗНИКАМИ ВУГЛЕВОДНОГО ТА ЛІПІДНОГО ОБМІНУ У ХВОРИХ НА НЕАЛКОГОЛЬНУ ЖИРОВУ ХВОРОБУ ПЕЧІНКИ	
Фадєєнко Г. Д., Кушнір І. Е., Чернова В. М., Соломенцева Т. А.	298
ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМБІНОВАНОЇ ТЕРАПІЇ З ПРИЗНАЧЕННЯМ ПОЛІКОЗАНОЛУ У ХВОРИХ З КОМОРВІДНИМ ПЕРЕБІГОМ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ ТА ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХОРОБИ НА ТЛІ ВІСЦЕРАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ	
Фадєєнко Г. Д., Нікіфорова Я. В.....	299
ПАТОГЕНЕТИЧЕСКИЕ СВЯЗИ АНТИОКСИДАНТНОЙ СИСТЕМЫ И ГЕМОСТАЗА В СОЧЕТАНИИ С АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИЕЙ И САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ ТИПА 2	
Федів А. І., Сицинская І. А.	300
ВОЗМОЖНОСТИ ЭНДОСКОПИИ ТОЛСТОЙ КИШКИ У БОЛЬНЫХ С КОНСТИПАЦИОННЫМ СИНДРОМОМ	
Фешенко С. І., Скирда І. Ю.....	301
DESTRUCTIVE PROCESSES IN THE CARDIOVASCULAR SYSTEM UNDER THE INFLUENCE OF ELECTROMAGNETIC RADIATION	
Khamidova G. M., Kayumov U. K.	302
ВПЛИВ АНТИГІПЕРТЕНЗИВНОЇ ТЕРАПІЇ НА ВАРИАБЕЛЬНІСТЬ РИТМУ СЕРЦЯ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ В ПОЄДНАННІ З ОСТЕОАРТРОЗОМ	
Хмель О. С., Родіонова В. В.....	303

Комп'ютерна верстка: Дудар Л. О., Кулешова О. М.

Адреса редакції:

ДУ “Національний інститут терапії імені Л. Т. Малої НАМН”

просп. Любові Малої, 2-а, м. Харків, 61039, Україна

E-mail: info@therapy.gov.ua

www.therapy.org.ua

Підписано до друку 06.04.2017 р. Формат 60x84 1/16.

Ум. друк. друк. арк. 20,6. Замовлення № 0417-1

Гарнітура Times New Roman. Наклад 150 прим.

Видавництво ТОВ «Дім Реклами»

61010, м. Харків, пр. Гагаріна 10/1

Свідоцтво про реєстрацію суб'єкта видавничої справи ДК № 4822 від 19.12.2014 р.